

[Hans Hansen.]

hvad der kan siges for og imod, men der har, om jeg saa maa sige, været et skævt Grundlag for Forhandlingerne. Det er ikke min Agt i mindste Maade at komme ind paa en Kritik af Tilrettelæggelsen, men jeg synes, der har været for mange Døre og for mange Smuthuller i hele denne Forhandling. Den har været udmærket egnet til, forekommer det mig, at man kunde undgaa at komme ind paa en virkelig Realitetsdrøftelse af Principperne. Naar Modstandere af Ekspropriationsbestemmelsen har angrebet disse Løve, har Forsvarere svaret med en Omtale af Brugsformen efter Loven af 4. Oktober 1919, og dette har egentlig ikke været et centralt Svar. Af denne Grund er det, der skulde være imod det centrale i dette vigtige Spørgsmaals Behandling, efter min Mening ikke kommet klart nok frem.

Det centrale i min Kritik af disse Lovforslag var og er Ekspropriationsbestemmelsen, medens jeg ganske ubetinget og uforbeholdent gav Tilslutning til Brugsvilkaaret, som det er formet i Loven af 4. Oktober 1919. Venstres Angreb har været stærkest rettet imod Ekspropriationsbestemmelsen og den Vilkaarlighed, der frygtes at ville følge i dens Kølvand, og dette Angreb har efter min Mening været berettiget.

Men lige saa lidt Slagkraft, som der har været i det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdals Tale imod Besiddelsesformen efter 4. Oktober-Loven, lige saa lidt Slagkraft forekommer det mig, at der har været i det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen Tale for Ekspropriationsbestemmelserne. Det ærede Medlem, der var Ordfører for det radikale Venstreparti, Hr. Andreasen (Forsinge), henvendte en Bemærkning til mig som en Slags Svar paa min Kritik af Ekspropriationsbestemmelserne. Det ærede Medlem siger her, at Grunden til, at han nu er Ordfører for et Forslag, der gaar imod Køgeresolutionen, er den, at Køgeresolutionens Krav aldrig er blevet opfyldt. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, om han tror, at Kravet i Køgeresolutionen vil blive hurtigere opfyldt, naar Formanden for Husmændenes Samvirksomhed nu ogsaa melder sig som Modstander af Køgeresolutionen. For det er det, der i Øjeblikket forekommer mig at være Tilfældet.

Jeg er klar over, at — som det ved en anden Lejlighed er blevet sagt af det ærede Medlem Hr. Nygaard — det, der siges her i Salen, mere bedømmes af og vejes efter, hvor mange der staar bagved det, end egentlig efter, hvad der siges. For Resten

synes jeg, at en bedre Karakteristik af, hvad Politik er, kan ikke gives. Dog vil jeg gerne benytte min parlamentariske Ret til at gøre et Par korte Bemærkninger.

Det centrale i Jordspørgsmaalets Løsning er ikke, at man ved nye Love kan give Staten Magt til at gribe ind og gennemtvinge en Ordning paa Trods af selve Livet, saaledes som det leves — og det er jo det, Ekspropriation efter min Mening gaar ud paa —, men det er at faa en Ordning, der er i Pagt med det økonomiske Liv, som det leves i Tillid til Aftaler og Dokumenter. Det centrale i Jordspørgsmaalets Løsning er ikke Ekspropriation med problematiske Erstatningsbestemmelser; saadanne vilde efter min Mening virke tungt, dyrt og bureaukratisk som alle offentlige Foranstaltninger; men de kunde maaske virke i Øjeblikket, som jeg udtrykte mig, som en Slags Narresut til indeklemt Husmænd. I samme Forbindelse vil jeg gerne have Lov til at sige, at Tilstrømningen fra Land til By, som ogsaa har indeklemt Byarbejderne, kan virke paa samme Maade overfor dem.

Det centrale i Jordspørgsmaalets Løsning er Grundskyld med samtidig Lettelse af Skatterne, ikke Grundskyld *ved Siden* af de øvrige Skatter og ikke Grundskyld for enhver Pris, men Grundskyld og samtidig Hensyntagen, først og fremmest til Skatterne, men ogsaa til Prioriteterne. Indførelse af Grundskyld paa effektiv Maade, og det vil i denne Forbindelse sige Fremtvængelse af Jord, uden at dette Hensyn tages, tror jeg er ugørlig, og jeg stillede derfor forleden i det høje Ting et Spørgsmaal til det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen og formulerede det saadan: Om det ærede Medlem turde gaa med til en Grundskyldslovgivning af denne Art. Jeg fik et undvigende Svar herpaa.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Duborg og til det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal. Det er ikke Jordens Pris, der er steget, siger de ærede Medlemmer. Ser man paa de foreliggende Tal til Belysning af dette Forhold, er det jo rigtigt, at Procenttallet for Prisen paa Jord uden Bygninger, Besætning og Inventar er steget 20—25 pCt. i den Periode, der er nævnt, fra før Krigen og op til vore Dage. Men en Ting vil jeg bede de herrer ikke glemme, og det er den Stigning i Skatteudskrivningen, der har fundet Sted i samme Tid. Denne Stigning har egentlig neutraliseret Jordens Prisstigning. Ikke blot den Del af Skatten, der falder direkte paa Landbrugets Udøvere,